

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра міжнародної економіки, природних ресурсів та економіки
міжнародного туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
О.І. Гура
«30» _____ 2021

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	БАКАЛАВРСЬКИЙ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 Економіка
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Міжнародна економіка
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з економіки

РОЗРОБЛЕНО кафедрою міжнародної економіки, природних ресурсів та економіки міжнародного туризму економічного факультету Запорізького національного університету

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Бабміндра Дмитро Іванович, завідувач кафедри, д.е.н., професор
Корінний Сергій Олександрович, доцент кафедри, к.е.н.

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ, ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТА ЕКОНОМІКИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ «30» серпня 2021, протокол № 1

Завідувач кафедри міжнародної економіки, природних ресурсів та економіки міжнародного туризму

Д.е.н., професор

Д. І. Бабміндра

Схвалено науково-методичною радою економічного факультету

Протокол від «30» серпня 2021 № 1

Голова НМР факультету

І. І. Колобердянко

ВСТУП

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації практичної підготовки, системність, безперервність та послідовність змісту і завдань практик спеціальності 051 Економіка, освітньо-професійної програми Міжнародна економіка.

Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі освітньо-професійної програми бакалавр Міжнародна економіка (Пр. №7 від 23.02.2021 р. Вченої ради ЗНУ) та відповідає стандарту вищої освіти спеціальності 051 Економіка.

Комплекс виробничих практик спрямований на формування умінь, навичок, компетентностей, що відповідають кваліфікації та програмним результатам навчання, які отримують здобувачі вищої освіти та дають можливість займати відповідні первинні посади.

Рівень вищої освіти	бакалаврський
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Міжнародна економіка
Освітня кваліфікація	Бакалавр з економіки

№ п/п	Вид практики	Обсяг кредитів	Місце проведення практики (організації, підприємства, установи)	Первинна посада, за якою проходить практика	Компетентності, якими повинен оволодіти студент (згідно з освітньою програмою)
1	Виробнича практика (III курс)	5	1. Промислові підприємства – суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. 2. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. 3. Комерційні банки. 4. Торгові підприємства. 5. Консалтингові підприємства. 6. Транспортно-логістичні підприємства. 7. Страхові компанії. 8. Туристичні фірми.	- економіст; - агенти з клірингу (обмінних товарних операцій) та експедиції; - агенти з комерційних послуг та торговельні брокери; - консультанти з подорожей та організатори подорожей; - помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів.	ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки ЗК-04 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-08 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-09 Здатність до адаптації та дій в новій ситуації СК-02 Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК-05 Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. СК-07 Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення

					<p>економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК-08 Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК-10 Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК-11 Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК-12 Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p>
2	Виробнича практика (IV курс)	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запорізька торгово-промислова палата. 2. ТОВ «Запорізький механічний завод». 3. ТОВ «Запорізький тепловозремонтний завод». 4. ТОВ «Транс Груп Сервіс». 5. ТОВ «РЕНТ КАПІТАЛ ГРУП». 6. ТОВ «Торгово промислова група «Транспромсервіс». 7. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. 8. Промислові підприємства – суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. 9. Комерційні банки. 10. Фінансово-кредитні установи. 11. Торгові підприємства. 12. Консалтингові підприємства. 13. Транспортно-логістичні підприємства. 14. Страхові компанії. 15. Туристичні фірми. 	<ul style="list-style-type: none"> - економіст; - економіст із збуту; - економіст з міжнародної торгівлі; - брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів; - консультанти з подорожей та організатори подорожей; - агенти з клірингу (обмінних товарних операцій) та експедиції; - агенти з комерційних послуг та торговельні брокери; - агенти з митного оформлення вантажів та товарів - помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів. 	<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки</p> <p>ЗК-04 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК-08 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-09 Здатність до адаптації та дій в новій ситуації</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>СК-02 Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК-05 Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК-07 Здатність застосовувати комп'ютерні технології та</p>

					<p>програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК-08 Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК-10 Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК-11 Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК-12 Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК-13 Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК-14 Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК-15 Здатність відтворювати в практичній діяльності теоретичні знання щодо функціонування міжнародної економіки.</p>
--	--	--	--	--	---

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Мета, завдання та зміст практик відповідають компетентностям та програмним результатам навчання, які визначені спеціальністю 051 Економіка, освітньо-професійною програмою Міжнародна економіка.

Виробнича практика (III курс) має на меті первинне ознайомлення студентів із сучасними методами, розрахунково-аналітичними операціями, управлінськими процедурами та технічними засобами виконання робіт у сфері міжнародної економічної діяльності. Під час її проходження, на основі здобутих впродовж навчання знань, формуються початкові професійні уміння і навички з підготовки та прийняття самостійно обґрунтованих організаційно-економічних рішень у реальних умовах господарювання на відповідній посаді

економічного профілю.

Основними завданнями виробничої практики (III курс) є:

- систематизація теоретичних знань з міжнародної економіки, фінансів, права, обліку і аудиту у зовнішньоекономічній діяльності, набутих під час навчання, їх застосування їх практиці зовнішньоекономічної діяльності підприємств;
- засвоєння практичних навичок на посаді економіста;
- підбір нормативно-правових, інформаційних, звітних і статистичних матеріалів, їх систематизація та аналіз;
- ознайомлення з організаційно-виробничою структурою підприємства, функціями і взаємовідносинами її елементів;
- ознайомлення з основними видами документів і особливостями їх застосування у зовнішньоекономічній діяльності;
- огляд зовнішньоекономічної діяльності підприємства (організації, фірми), аналізу імпортно-експортних операцій, взаємовідносин між партнерами, споживачами, посередниками, контрагентами, постачальниками;
- вивчення і засвоєння форм складання контрактів і угод, які застосовуються на підприємствах з метою здійснення зовнішньоекономічної діяльності, ознайомлення з комп'ютерною та організаційною технікою, яка використовується фірмами;
- підготовка аналітичного звіту на основі програми практики, в якому необхідно виділити основні результати діяльності виробничого підприємства, дати їм оцінку, визначити вплив вирішальних чинників, узагальнити резерви та підготувати рекомендації.

Зміст виробничої практики (III курс) визначається робочою програмою практики, переліком і тематикою навчальних дисциплін, які є обов'язковими для студентів спеціальності 051 Економіка, освітньо-професійної програми Міжнародна економіка, а також тих, що вибрані студентами для вивчення самостійно.

Програма виробничої практики (III курс) складена таким чином, щоб на прикладі бази практики студент зміг ознайомитись і достатньо глибоко вивчити зв'язок отриманих теоретичних знань, економічних законів, закономірностей та правил реальної господарської діяльності суб'єктів міжнародної та зовнішньоекономічної діяльності, а також набути первинні фахові практичні навички.

Виробнича практика (IV курс) має на меті поглиблене оволодіння студентами сучасними методами, розрахунково-аналітичними операціями, управлінськими процедурами та технічними засобами виконання робіт у сфері міжнародної економічної діяльності. У період її проходження, на основі здобутих під час навчання і першої виробничої практики знань й умінь, розвиваються професійні уміння і навички з підготовки та прийняття обґрунтованих організаційно-економічних та економіко-управлінських рішень в реальних умовах господарювання на відповідній посаді економічного профілю, розвиваються потреби у безперервному навчанні, постійному підвищенні інтелектуального потенціалу і творчих здібностей студентів.

Основними завданнями виробничої практики (IV курс) є:

- систематизація теоретичних знань з міжнародної економіки, фінансів, права, обліку і аудиту у зовнішньоекономічній діяльності, набутих під час навчання, й застосування їх в практиці зовнішньоекономічної діяльності підприємств;
- розвиток практичних навичок на посаді економіста, економіста з міжнародної торгівлі, економіста зі збуту, економіста з матеріально-технічного постачання;
- підбір нормативно-правових, інформаційних, звітних і статистичних матеріалів, їх систематизація та аналіз;
- дослідження організаційно-виробничої структури підприємства, функцій і взаємовідносин її елементів, визначення переваг і недоліків;
- дослідження зовнішньоекономічної діяльності підприємства (організації, фірми), аналізу імпортно-експортних операцій, взаємовідносин між партнерами, споживачами, посередниками, контрагентами, постачальниками;

- вивчення переліку, форм, структури базових і спеціальних документів та способів їх застосування у зовнішньоекономічній діяльності;
- вивчення особливостей бізнес кореспонденції бази практики;
- дослідження форм контрактів і угод, які застосовуються на підприємствах з метою здійснення зовнішньоекономічної діяльності, визначення їх переваг і недоліків;
- оволодіння сучасними формами міжнародного бізнесу у виробничій, торговельній, інвестиційно-фінансовій, науково-технічній сферах;
- засвоєння методів та інструментарію регулювання міжнародної економічної діяльності на різних рівнях управління;
- прогнозування економічних показників і перспектив розвитку бази практики в сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- підготовка аналітичного звіту на основі програми практики, в якому необхідно виділити основні результати діяльності виробничого підприємства, дати їм оцінку, визначити вплив вирішальних чинників, узагальнити резерви та підготувати рекомендації.

Зміст виробничої практики (IV курс) визначається робочою програмою практики, переліком і тематикою навчальних дисциплін, які є обов'язковими для студентів спеціальності 051 Економіка, освітньо-професійної програми Міжнародна економіка, а також тих, що вибрані студентами для вивчення самостійно.

Програма виробничої практики (IV курс) складена таким чином, щоб на прикладі бази практики студент зміг розвинути свої практичні навички в якості економіста в сфері міжнародної діяльності, вміти застосовувати економічний інструментарій в практичній міжнародній або зовнішньоекономічній діяльності, глибоко дослідити особливості, переваги й недоліки господарської діяльності бази практики, визначити характер міжнародної або зовнішньоекономічної діяльності бази практики та проаналізувати основні зовнішньоекономічні операції, провести економічний аналіз ефективності такої діяльності, спрогнозувати подальший розвиток міжнародної діяльності.

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

- *від університету*: методисти від кафедр, керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувачі кафедр, які забезпечують проведення практики, заступник декана економічного факультету з навчальної роботи, декан економічного факультету;
- *від бази практики*: керівник практики від бази практики

Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються робочими програмами практик та навчальними планами.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є звіт студента про проходження практики та щоденник практики. Інші види звітної документації визначаються робочими програмами практик, за пропозиціями випускових кафедр та затверджуються радами факультетів.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи студентів під час проходження практик визначаються робочими програмами практик. Підсумки практик підводяться керівниками практики від кафедр на підставі оцінювання роботи студентів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практик відбувається на підсумкових конференціях. Результати практик обговорюються на засіданнях кафедр, науково-методичній та вченій раді економічного факультету.

* Перелік баз практик, з якими укладені договори надаються у робочій програмі у розділі організація проходження практики за посиланням:

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/organizatsiya-praktik-na-fakultetakh.html.

* Рекомендації до організації та проходження практики, зразки звітної документації та вимоги до оформлення звіту з практики розміщено в СЕЗН ЗНУ: Факультет → Практична підготовка (по кожній освітній програмі).